

MAGNETISCHE STORING EN NOORDERLICHT.

In het *Wetenschappelijk Bijblad* vermelden wij in het kort de mededeeling, door prof. MASCART aan de Parijsche akademie gedaan, betreffende eene groote magnetische storing, in den nacht tusschen den 13^{en} en den 14^{en} Februari l.l. aan het magnetisch observatorium in het park van St. Maur waargenomen. Ook deelen wij daarbij mede, dat genoemde natuurkundige dit verschijnsel eerder in verband bracht met een prachtig noorderlicht, waarvan in een telegram in de *New-York Herald* van den 14^{en} sprake was, dan met een groote zonnevlek, die den 12^{en} was waargenomen en door den heer MORREAUX, directeur van het observatorium, gefotografeerd. Het kwam er maar op aan te weten, in hoeverre de tijdstippen, waarop beide verschijnselen zich vertoond hadden, samenvielen; was die overeenkomst voldoende, dan lag een noodzakelijk verband tusschen de opmerkelijke maar kortstondige afwijkingen van de magneetnaald en het noorderlicht meer voor de hand, dan tusschen gene en een zonnevlek, die reeds den 6^{en} aan den oostelijken rand van de zon zichtbaar was en, in verband met den omwentelingsduur der zon, eerst den 20^{en} zou verdwijnen.

De *New-York Herald*, als altijd bij de pinken, gaf in haar ochtendeditie van den volgenden morgen den Amerikanen het volgende antwoord op de in den nacht aan dat blad overgeseinde vraag, welk antwoord, direct naar Parijs overgeseind, ook door de Fransche ochtendbladen te gelijk met de vraag werd meêgedeeld.

»Het verschijnsel werd te New-York voor het eerst des avonds, »eenige minuten over zevenen, waargenomen en wel in de gedaante »van een rooden lichtband, die veel had van een verwijderden brand. »Om kwart voor achten was het op zijn schoonst en het verdween »tien minuten later. De magnetische storing, die dit noorderlicht »vergezelde, was de hevigste, die sedert den 11^{en} November 1882 »is waargenomen.»

Nog voegde dit blad, in die zelfde editie, de opmerking er bij, dat het noorderlicht overal, waar toen in Amerika de duisternis was ingevallen, werd waargenomen, tot zelfs aan de westelijke helling

van het Rotsgebergte. Te Chicago liep het verschijnsel om zeven uur ten einde, wat vrij wel overeenkomt met het einde te New-York, als men het verschil in lengte tusschen beide steden in rekening brengt.

Gaat men nu na, dat New-York ongeveer 75° ten westen van Parijs ligt, dat het dus daar ongeveer vijf uur vroeger is dan te Parijs, dat het maximum der magnetische storing hier des nachts tusschen twaalf en één uur viel en dat, volgens de krommen door de zelf-registreerende instrumenten opgeteekend, in het park van St. Maur de declinatie van de magneetnaald en de vertikale composante van het aardmagnetisme, na eenige schommelingen, reeds drie uren later tot haar gemiddeld bedrag van den vorigen dag waren teruggekeerd, dan schijnt inderdaad het verband tusschen beide verschijnselen meer dan toevallig. Is dit zoo, dan moet, volgens die zelfde krommen, het noorderlicht reeds zijn aangevangen omstreeks tien uur in den avond van den 13^{en}, toen het in Amerika, wegens de schemering, niet in het oog viel.

Dat het in Europa niet werd opgemerkt is eenvoudig daaraan toe te schrijven, dat aldaar gedurende dien ganschen nacht de hemel op de meeste plaatsen bewolkt was.

v. d. V.